

УДК 378.4 : 001.891 : 005.21

УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ВНЗ НА ОСНОВІ КООРДИНАЦІЇ НАПРЯМКІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

С. В. Глівенко, к.е.н., доцент

М. В. Рубан, фахівець

Сумський державний університет

У даній роботі розглядається можливість координації напрямків наукових досліджень, як елемент стратегічного управління ВНЗ. Співробітництво декількох факультетів університету у реалізації певного науково-практичного проекту може підвищити його конкурентоздатність та вплинути на подальший розвиток університету у різних сферах наукової діяльності.

Стратегічне управління можна визначити як таке управління організацією, що спирається на людський потенціал як основу організації, орієнтує виробничу діяльність на запити споживачів, здійснює гнучке регулювання і своєчасні зміни в організації, що відповідають виклику з боку оточення і що дозволяють домагатися конкурентних переваг, що в сукупності дозволяє організації виживати і досягати своєї цілі в довгостроковій перспективі.

Термін «стратегічне управління» був введений для того, щоб відбивати відмінність управління, здійснюваного на вищому рівні, від поточного управління на рівні виробництва. Основна ідея, що відбиває сутність переходу до стратегічного управління від оперативного управління, з'явилася ідея необхідності переносу центра уваги вищого керівництва на оточення для того, щоб відповідним чином і вчасно реагувати на зміни, що відбуваються в ньому, вчасно відповідати на виклик, кинутий зовнішнім середовищем.

Хоча стратегічне управління є найважливішим чинником успішного виживання в конкурентній боротьбі, що постійно зростає, проте постійно можна спостерігати в діях організацій відсутність стратегічності, що і приводить їх найчастіше до поразки в ринковій боротьбі.

Під організацією ми розглядаємо вищий навчальний заклад, адже він, як і будь-яка інша організація є конкурентоздатною економічною одиницею. Для успішного функціонування університету дуже важливим є злагоджена робота всіх його підрозділів. У цій статті ми розглянемо вплив практичних досліджень ВНЗ на загальну стратегію його розвитку.

У Сумському державному університеті на всіх факультетах ведеться активна наукова робота та проводяться практичні дослідження. Але важко також не помітити, що всі ці

дослідження є переважно теоретичними, проводяться без можливості кооперації з іншими факультетами та не завжди знаходять практичне застосування.

Якщо поглянути на науково-дослідницьку діяльність СумДУ зі стратегічної точки зору, то ми можемо побачити, що в діяльності різних факультетів та кафедр не вистачає зв'язків між собою. Звичайно, кожна кафедра займається своєю специфічною тематикою та інколи навіть не співпрацює з іншими кафедрами в межах свого власного факультету. Але, змінивши цю «закономірність», університет зможе вийти на абсолютно новий рівень та стати більш конкурентоспроможним.

На електронних ресурсах СумДУ можна знайти опис напрямків досліджень різних кафедр та факультетів, і, проаналізувавши їх всі, ми можемо побачити, як саме можна об'єднати діяльність різних факультетів та направити її виконання спільного проекту. Для прикладу візьмемо техніко-еколого-економічну тематику досліджень. Головною у дослідженні проблем екології в Сумському державному університеті є кафедра прикладної екології факультету технічних систем та енергоефективних технологій і саме співробітники цієї кафедри на базі своїх досліджень намагаються знайти шляхи вирішення екологічних проблем. Також проблемами за напрямком «економіка природокористування» займаються співробітники факультету економіки та менеджменту. Знайшовши спільний напрямок діяльності, ці кафедри можуть співпрацювати і, таким чином підвищити ефективність своїх досліджень.

Одним із напрямків стратегічного розвитку СумДУ може бути реалізація масштабного екологічного проекту. Наприклад, на базі кафедри прикладної екології буде розроблено певний напрямок практичних досліджень, а іншими факультетами та кафедрами університету будуть розроблені способи та методи підтримки та розвитку в контексті технічної чи економічної реалізації цього напрямку. При цьому, кожен співвиконавець буде займатися проблемою екології в межах своєї спеціалізації. Таким чином, факультет економіки та менеджменту розроблятиме еколого-економічну сторону цього проекту, факультет електроніки та інформаційних технологій буде займатися розробкою необхідного програмного забезпечення, факультет технічних систем та енергоефективних технологій зможе займатися розробкою нового обладнання, що буде використовуватися в рамках цього екологічного проекту, а факультет іноземної філології та соціальних комунікацій зможе зайнятися висвітленням цього проекту в ЗМІ та перекладі документації на іноземні мови для того, щоб привернути увагу до цієї проблеми та представників бізнесу, та, можливо, висвітлити це питання на міжнародному рівні.

Така модель побудови взаємодії наукових структурних підрозділів ВНЗ може вивести університет на новий рівень, привернути увагу громадськості, інвесторів та потенційних

роботодавців, підвищити конкурентоздатність ВНЗ та стати елементом стратегічного розвитку такого наукового центру, як Сумський державний університет.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Портер М. Стратегія конкуренції / Пер. з англ. – К.: АРД, 2006. – 387 с.
2. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2004. — 699 с.
3. Томпсон А., Стрикленд А. Стратегический менеджмент. Концепции и ситуации для анализа. 12 изд.— Киев: Вильямс, 2003.— 928 с.
4. www.sumdu.edu.ua – електронний ресурс.

Матеріали надійшли 5 березня 2015 р.

Глівенко С. В. Удосконалення стратегії розвитку ВНЗ на основі координації напрямків наукових досліджень / С. В. Глівенко, М. В. Рубан // Сучасний менеджмент і економічний розвиток. Екологічна економіка: конфлікти та проблеми управління : матеріали постійно діючої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1 вересня 2014 р. - 31 серпня 2015 р. – Суми : СумДУ, 2015.